

Het verbond met Abram

[De wekelijkse parashot](#)

9. Het verbond met Abram

Uit de Tora: Genesis 15 - 17 (Verbond met Abram)

Uit de Profeten: 2 Samuël 7 (Verbond met David)

Uit het Goede Nieuws: Openbaring 15:1 - 16:15 (Overtreding van het verbond vergolden)

Nadat Abram de overtreding van het verbond met Noach vergolden had en hij daarom gezegend was, na het eren van Melchizedek en het onteren van de koning van Sodom, komt het woord van JHWH tot Abram in een open visioen, met de boodschap: Jij vreest niet Abram! Ik ben een Schild voor jou en jouw beloning zal sterk vermenigvuldigend zijn!

Abrams antwoord is: Heer JHWH, wat geeft U me nu? Want ik blijf kinderloos en mijn huis zal niet langer Hebreuws zijn, maar Syrisch, want Eliëzer uit Damascus geldt toch als de zoon die overnemen zal? Of anders gezegd: Kijk, aan mij hebt U geen kind gegeven, dus een aangenomen zoon van mijn huis zal mijn erfgenaam zijn.

Maar kijk, het woord van JHWH komt nog steeds tot Abram, Hij zegt: Niet Eliëzer zal jouw huis overnemen, maar hij die ik uit jouw lichaam zal voortbrengen, zal erven! En Hij neemt Abram mee buiten zijn tent en zegt: Zie nu eens naar de hemel en tel de sterren als je ze kunt tellen!

En dan zegt Hij ook: Zo zal het zijn met jouw nageslacht.

En Abram gelooft in JHWH en dat geloof wordt hem toegeschreven als zijn rechtvaardigheid.

En Hij zegt tegen Abram: Ik ben JHWH. Ik heb jou vanuit de stad van de Chaldeeën naar hier gebracht om aan jou dit land te geven! Jij zult er de bezitter van zijn.¹

Koning Abram?

Vorige week zagen we dat Abram rechtmatig koning geworden was van Kanaän. Koning Kwadeprins van Sodom had hem zelfs al de eerste schatting aangeboden als teken van zijn onderwerping. Maar Abram had geweigerd! In Genesis 15:8 lezen we dat Abram het als vanzelfsprekend beschouwt dat het land niet aan hem toekomt.

Was hij zich niet bewust van zijn koninklijke afkomst? Hij kon zichzelf toch beschouwen als een kind van de levende God en dus als een prins? Zijn zoektocht en de keuzes waar hij zich voor gesteld zag, waren steeds in zijn voordeel uitgevallen, de zegen kwam hem toe! Alle tekenen waren gunstig! Waarom kon hij niet in geloof aannemen wat hem nu rechtmatig toekwam? Het lijkt volgens Abram onmogelijk om het land te bezitten.

Hoe kan dat? Het was hem toch beloofd? Kent hij zijn positie niet?

Abram de Hebreëër

Abram is zich nog steeds sterk bewust van zijn identiteit als Hebreëër, hij is een potentiële voortzetter van de lijn van de rechtvaardigen aan wie de zegen toekomt. Juist daarom had Abram moeite met het koningschap.

Als hij het koningschap nu zou aanvaarden, zou het een tijdelijke vreugde en een tijdelijke zegen zijn. Het koningschap zou alleen maar voor hém zijn. Want hij had geen zoon, geen nageslacht, geen zaad. En het zaad zou heersen, want zonder zaad was er geen rechtvaardige om de kop van de slang te vermorzelen (Genesis 3:15). Dat was de belofte waar de Hebreëën naar uitzagen.

Zonder een zoon was hij geen drager van de zegen en de belofte. De volgende koning zou Eliëzer uit Damascus

¹ Genesis 15:1-7

zijn en dus geen Hebreëër! De aangeboden positie als koning was dus in Abram's beleving niet in lijn met zijn rechtvaardigheid. Want zijn rechtvaardigheid was nauw verbonden met de lijn van rechtvaardigen die hoe dan ook doorgaan moest. Maar niet bij hem, hij had geen zoon. Hij was geen koning! Wat verbeeldde hij zich wel? Als hij koning geworden was, of het zelfs maar ambieerde, had hij daarmee alleen maar laten zien dat hij van hetzelfde soort was als al de Kanaänitische volken die om hem heen woonden en die ongerechtigheid aan het opbouwen waren (Genesis 15:16). Abram was een Hebreëër, een 'overgestokene'. Hij was overgestoken van een aards koninkrijk naar het toekomstige koninkrijk: het koninkrijk van herstel dat JHWH zal vestigen door wie Hem volgen heen. Zijn hart was dus niet gericht op aardse rijkdommen of macht, maar op het doel dat JHWH heeft met zijn schepping: overvloedige zegen voor alle volken!

De setting voor het verbond

Is het niet adembenemend om te beseffen wat voor een volwassenheid Abram hiermee laat zien? De lijn van zijn geloofswandel was er al een om diep te bewonderen, maar met deze hartgesteldheid moet hij wel diepe en gevoelige snaren raken in het hart van JHWH. Hoe anders was dat volgens Paulus bij de Korintiërs.² Hun hart was juist gericht op rijkdom, verzadiging en koningschap (1 Korinthe 4:8)!

Stap voor stap had hij zijn geloof laten zien: Achter zijn vader aan, om Ur te verlaten. Weg bij zijn vader om JHWH méér te eren! Dan, na het falen in Egypte, weer terug naar het punt waar Hij JHWH voor het laatst gezien had, stug wachtend, totdat helder werd hoe de weg verder lopen zou...

De hartverscheurende keuze van Lot om te vertrekken, Abrams besluit toen, om hem daarin vrij te laten. Zijn liefde voor Lot, die hem dreef om Lot zijn vrijheid terug te geven. (Die liefde was ook het enige dat telde voor JHWH om hem te zegenen in zijn veldtocht: de broederliefde, een steeds terugkerende test in Genesis!) Door al deze testen heen, werd Abram geleid naar het punt om een intiem verbond met JHWH te sluiten.

Angst opgeheven

Maar zoals we zagen, is Abram onzeker over wie hij is. Is hij een koning? Is hij een profeet?³ Is hij de laatste Hebreëër? Zou met hem ook de belofte sterven?

Die onzekerheid is een schaamte en een vrees die het gevolg is van de zondeval. Het was het eerste wat Adam kwijt was na de val: zijn identiteit als zoon van God. Ook Adam had gezegd: ik was bang en daarom verborg ik mij! En dat is exact wat JHWH aanspreekt in Abram: "Jij vreest niet!" Het is geen commando of vraag, maar een vaststelling. En als JHWH spreekt, gaat daar een scheppende kracht van uit. Hier gebeurt dus meer dan het bemoedigen van iemand in de strijd, God heft een barrière op! De weg naar de boom des levens wordt voor het eerst na Adam weer vrijgegeven! Abram krijgt toegang tot de tuin van verrukking!

Want wat gebeurt er: JHWH geeft ruim baan aan Abram, die heerste over de verlangens van het vlees. Abram had bewezen te geloven in de stem van het overgeleverde Woord van God, ook in het persoonlijk aan hem gericht Woord van God en zelfs in de beschikbare kracht van het Woord van God toonde hij zijn geloof⁴, door het verbond met Noach te vergelden. Nu openbaart God Zich als zijn Schild, zoals Hij het Schild was geweest voor Adam en Eva in de tuin van verrukking.

Geloof in de belofte

Het plan dat JHWH aanvankelijk had met de mens, wordt opnieuw beloofd. Het plan was dat de mens vruchtbaar zou zijn en de aarde zou regeren. En dat is exact wat Hij Abram belooft in de volgende verzen. Dit kan alleen maar beloofd worden aan iemand die hersteld is in de tuin van verrukking. Het kan alleen maar gegeven worden aan iemand die niet alleen naar Gods beeld, maar ook naar Zijn gelijkenis geschapen is. Iemand die 'nee' zegt tegen het kwaad en alles wat ermee besmet is!

JHWH belooft hem vermenigvuldigende vruchtbaarheid (Genesis 1:28a), zoals ook de sterren aan de hemel vermenigvuldigd werden tijdens de schepping. Daarbij krijgt Abram de belofte van het land, *ha-eretz*, wat ook 'de aarde' betekent (Genesis 1:28b).

'*En Abram gelooft in JHWH*', zegt de tekst dan. Hoe exact zit de tekst in elkaar! Abram had JHWH steeds geloofd, maar nu kwam het erop aan: dit geloof is anders dan anders. Dit geloof ging om dingen die met geen

2 Pas lezen we 1 Korinthe 4, bij parasja nummer twee.

3 God openbaart Zich aan een profeet door een visioen (*marah*) of een droom (Numeri 12:6). Het woord voor visioen in Genesis 15:1 is *machazeh*, een 'open visioen', dat was het soort visioen dat Bileam kreeg (Numeri 24:4). Niet het soort van Numeri 12.

4 Door met een minderheid tegen de overmacht van een sterke koning te strijden, toonde hij zijn geloof in de kracht van God! Ik denk dat Abram in zijn veldtocht proefde van de krachten van de toekomstige eeuw waar Hebr. 6:5 over spreekt.

mogelijkheid te zien waren en het geloof daarin was vast en zeker! Zijn angst en onzekerheid waren op dat moment verleden tijd. Hij werd hersteld in de tuin van verrukking.

Een nieuw verbond

JHWH's antwoord op Abrams geloof is een nieuw verbond. Het verbond met Noach ging slechts om het voorkomen van oordeel. Het verbond met Abram gaat over het erven van de zegen, de vervulling van het scheppingsplan van JHWH! Hoe grandioos is het om te zien dat JHWH Zijn plan niet opgegeven heeft! Al is er maar één persoon in de hele wereld die Hem volgt (Abram in dit geval), JHWH geeft niet op! Abram is de eerste in de Tora die JHWH aanspreekt met *Adonai*: 'mijn Heer'(15:2). Heel Abrams leven, zijn verleden en zijn toekomst, is onderworpen aan de Bezitter, de Heer van alles wat geschapen is. En daarom mag Abram het verbond met Hem aangaan, en krijgt hij een nieuwe naam (17:5).

Een onvoorwaardelijk verbond

Abram had zijn vlees onderworpen doordat hij geen macht, aanzien en rijkdom gegrepen had, terwijl het voorhanden was (hf. 14). Het aardse koningschap wees hij af! Als antwoord gaat God een verbond met hem aan in hf. 15, waar Hij aan Abram een toekomstig koninkrijk van herstel belooft. Een koninkrijk waar Abram nu al burger van is, door het verbond. Dat verbond aangaan kon alleen in geloof, geloof dat meer dan eens beproefd was. Maar in hf. 16 speelt het vlees van Abram weer op doordat hij Hagar als vrouw neemt, om de belofte in eigen kracht te krijgen. Abram was wel gestorven in de toekomstige dood van de Messias Jesjoea (Romeinen 6:2-6⁵), echter hij was niet volmaakt! JHWH vroeg ook niet van Abram om volmaakt te zijn! Want in hf. 17 gaat het verbond gewoon door. Hoewel hij op zijn fouten moet terug komen en de gevolgen ervan dragen moet, staat het verbond tussen JHWH en Abram vast. En binnen dat verbond heersen genade en liefde. Hoe bijzonder is het om met JHWH in een verbond te staan!

Verdieping

Dit blok geeft enkele onafgemaakte denklijnen en vragen voor diepere zelfstudie. Zo kunnen we een steeds beter beeld krijgen van het onderwijs dat JHWH ons geeft door Zijn Tora. Als basis voor diepere studie is het goed om het boekje "[Hebreeuws denken](#)" door te nemen. Dit kunt u vinden op mijn website onder 'basis'.

- ✧ *Abram krijgt een nieuwe naam. Dit is een onderdeel bij het sluiten van dit verbond. Wat betekent het dat in het Goede Nieuws het geven van de nieuwe naam wordt uitgesteld (Op. 2:17)?*
- ✧ *Wat een prachtige overeenkomsten vinden we in het verbond dat JHWH met David sloot! Wat was het hoofdthema van het verbond met David? Hoe is dat gelinkt aan de thema's van het verbond met Abram?*
- ✧ *We hebben nu al vier verbonden bestudeerd, Noach, David en Jonathan, Abram en het koningschap van David. Wat zijn de typische kenmerken van een verbond? Welke dingen vind je telkens terug? Hoe kenmerkt de relatie tussen de verbondspartners zich?*
- ✧ *In Openbaring 15 gaat de hemelse tent van het verbond open, als de maat van ongerechtigheid van de aarde vol is. Abrams nageslacht is dan verstrooid tot aan de uithoeken van heel de wereld. Herinnert God Zich hier Zijn verbond met Abram? Zo ja, waaraan kunnen we dat zien? Zo nee, welk verbond dan wel?*
- ✧ *De thema's van de oordelen van de zeven engelen zijn bloed en vuur. Daarover lezen we ook in Genesis 15. Ziet u de parallel? Hoe verhouden de passages zich verder tot elkaar?*

Volgende week lezen we:

Genesis 18 - 19 (Het nageslacht komt), Jesaja 24 (Temidden van het oordeel), Hebreeën 12 (Hou vast!)

© 2011 Kees Bloed

www.sjemajah.nl

Immanuël, Gemeente van het Levende Woord

Tel 078 6990097, Fax 078 6990098, Mob 0629 065138

Email: w.verdouw@immanuel-gemeente.nl

Web: <http://www.immanuel-gemeente.nl>

[De wekelijkse parashot](#)

5 Wat Paulus schrijft aan de Romeinen, gold ook voor Abram. Alleen is voor Abram het hele perspectief op herstel nog toekomstig, terwijl wij terugkijken op het volbrachte werk van Jesjoea en in de toekomst het herstel van alle dingen verwachten.